

Zpráva o činnosti za rok 1998 a 1999

1. 6. 2000 - Bezpečnostní informační služba předkládá zprávu o činnosti za rok 1998 a 1999.

1. [Úvodní slovo](#)
2. [Právní rámec](#)
3. [Vnější kontrola](#)
4. [Vnitřní kontrola](#)
 - Činnost policejního orgánu BIS
 - Šetření ve věcech přestupkových
 - Šetření ve věcech stížností a oznámení
5. [Vnitřní bezpečnost](#)
 - Okruh krizového řízení
 - Okruh ochrany utajovaných skutečností
6. [Vnitřní organizace](#)
 - Personální práce
 - Vybrané agregované personální údaje
 - Rozpočet
7. [Spolupráce se zpravodajskými službami ČR a ostatními státními orgány](#)
8. [Spolupráce se zpravodajskými službami cizí moci](#)
9. [Podávání zpráv a ukládání úkolů](#)
10. [Zpravodajská činnost](#)
 - Záměry a činnosti namířené proti demokratickým základům, svrchovanosti a územní celistvosti ČR
 - Nebolševické a levicové extrémně nacionalistické skupiny
 - Pravicově extremistické skupiny
 - Anarchoautonomní scéna
 - Působení zpravodajských služeb cizí moci
 - Činnost zpravodajských služeb SNS na území České republiky
 - Zpravodajské služby některých asijských zemí
 - Ochrana významných ekonomických zájmů ČR
 - Obchod se zbraněmi a vojenským materiálem
 - Proliferace
 - Organizovaný zločin
 - Ruskojazyčný organizovaný zločin
 - Asijský organizovaný zločin
 - Kosovsko - albánské skupiny

- Terorismus
 - Mezinárodní terorismus
- Ochrana utajovaných skutečností a zajištění bezpečnostních prověrek podle zákona č. 148/1998 Sb.
 - Provádění bezpečnostních prověrek navrhovaných osob a organizací

1. Úvodní slovo

Vážené dámy, vážení pánové,
těší mě, že jste projevíli zájem seznámit se s touto zprávou, která dokumentuje činnost Bezpečnostní informační služby v období od 1. ledna 1998 do 31. prosince 1999, tedy v období, kdy kromě jiného došlo k personálním změnám ve vedení Bezpečnostní informační služby. Dovolte mi proto, abych Vás nejprve jménem tohoto nového vedení pozdravil a řekl Vám několik slov ke zprávě, kterou máte právě před sebou.

Smyslem této zprávy je poskytnout soubor informací o činnosti BIS za uvedené období. Vzhledem k tomu, že je určena široké veřejnosti, snažili jsme se v ní popis jednotlivých činností doplnit vysvětlujícím komentářem, abychom tak rozptýlili případnou nedůvěru občanů, vyplývající z tradičního rozporu mezi samotnou povahou práce tajné služby a zájmem veřejnosti o její práci. Považuji proto za vhodné na tomto místě zdůraznit, že bez ohledu na utajenou formu činnosti je BIS institucí demokratického státu a jako státní instituce je placena daňovými poplatníky. Proto je mou samozřejmou povinností veřejnosti základní informace o práci BIS poskytnout. Činíme tak nejen touto zprávou, ale ve vazbě na platnost zákona o svobodném přístupu k informacím i na našich internetových stránkách. A je potěšitelné, že jak vyplývá ze statistiky přístupů na tyto stránky, počet zájemců neustále roste.

Samozřejmě Vás nemůžeme seznámit se vším, podrobnosti musí zůstat z pochopitelných důvodů utajeny. Ani toto konstatování však ve Vás nemusí vyvolávat obavy či nedůvěru v naše konání. Veškerá činnost BIS je totiž upravena zákony, v jejichž rámci je přesně definován systém odpovědnosti a kontroly, tj. vztah BIS vůči vládě, prezidentu a parlamentu. Základní údaje tohoto rámce jsou uvedeny na dalších stránkách, s odkazy na příslušné právní normy. Jejich přečtením zároveň zjistíte, že BIS je službou bez výkonné pravomoci. Jejím hlavním úkolem je proto získávat informace o závažných aktivitách namířených proti našim národním zájmům, proti bezpečnosti naší republiky, proti samotným základům demokracie a svobody či v základech ohrožujících náš hospodářský systém a zároveň spolupracovat při eliminaci globálních anticivilizačních rizik ohrožujících celou lidskou populaci. Na základě vyhodnocených informací BIS předává své poznatky státním orgánům s výkonnou pravomocí, především Policii České republiky, a souhrnné informace o svých zjištěních pak poskytuje v souladu se zákonem ústavním orgánům. Na to, jak si BIS v těchto činnostech vedla v uplynulých dvou letech, máte možnost udělat si svůj názor přečtením této zprávy.

Dámy a pánové,
děkuji Vám ještě jednou za Váš zájem.

PhDr. Jiří Růžek
ředitel Bezpečnostní informační služby

2. Právní rámec

Činnost, postavení a působnost Bezpečnostní informační služby (BIS) jako zpravodajské služby demokratického státu jsou upraveny příslušnými zákony: zákonem č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky, ve znění zákona č. 118/1995 Sb. a zákonem č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě, ve znění zákona č. 160/1995 Sb. Ve své činnosti se BIS dále řídí Ústavou ČR a ostatními zákony a právními předpisy ČR.

BIS byla zřízena dne 30.července 1994 zákonem č. 154/1994 Sb. jako ozbrojená zpravodajská služba ČR. Zákon zakotvuje zejména druhy a podmínky použití specifických prostředků získávání informací (zpravodajská technika, krycí doklady a prostředky, sledování a osoby jednající ve prospěch BIS) a řeší problematiku vedení evidencí. V samostatné části je řešena otázka kontroly činnosti BIS Poslaneckou sněmovnou Parlamentu. Zákon též komplexně řeší služební poměr příslušníků BIS.

Zákon č. 153/1994 Sb. především stanoví v § 2 že:

Zpravodajské služby jsou státní orgány pro získávání, shromažďování a vyhodnocování informací (dále jen „zabezpečování informací“) důležitých pro ochranu ústavního zřízení, významných ekonomických zájmů, bezpečnost a obranu České republiky.

V § 5 odst. 1, 4 zákona č. 153/1994 Sb.

- 1) Bezpečnostní informační služba zabezpečuje informace
- a) o záměrech a činnostech namířených proti demokratickým základům, svrchovanosti a územní celistvosti České republiky,
- b) o zpravodajských službách cizí moci,
- c) o činnostech ohrožujících státní a služební tajemství,
- d) o činnostech, jejichž důsledky mohou ohrozit bezpečnost nebo významné ekonomické zájmy České republiky,
- e) týkající se organizovaného zločinu a terorismu.
- 4) Zpravodajské služby plní další úkoly, pokud tak stanoví zvláštní zákon nebo mezinárodní smlouva, jíž je Česká republika vázána.

Zákon také stanoví, že příjmy a výdaje, tj. rozpočet BIS, tvoří samostatnou kapitolu státního rozpočtu.

Zákon č. 153/1994 Sb. dále upravuje způsob podávání zpráv a předávání informací ústavním činitelům a orgánům státní správy, stanovuje podmínky spolupráce mezi zpravodajskými službami ČR navzájem a se zpravodajskými službami cizí moci, upravuje způsob ukládání úkolů BIS vládou a prezidentem republiky.

Z příslušných zákonných ustanovení vyplývá, že BIS nemá žádné výkonné pravomoci (nezatýká, nevyslýchá, nevyšetřuje), a tudíž není žádným typem policejní služby, resp. orgánem činným v trestním řízení. Nicméně BIS

spolupracuje s příslušnými orgány činnými v trestním řízení a poskytuje jim relevantní informace, pokud jimi disponuje.

V současné době se k předložení do vlády připravují novely zákonů č. 153/1994 Sb. a č. 154/1994 Sb. Navrhované změny reagují na poznatky z aplikace těchto zákonů získané za dobu jejich účinnosti.

Kromě uvedených základních právních norem se BIS jako státní orgán řídí i dalšími právními předpisy, kterými jsou zejména:

- zákon č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 218/1999 Sb., branný zákon,
- zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 141/1961 Sb. o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě,
- zákon č. 12/1997 Sb., o bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějšího předpisu.

Vzhledem ke svému charakteru zpravodajské služby má BIS stanoveny určité výjimky z jinak obecně platné zákonné úpravy. Například jde o:

- zákon č. 110/1964 Sb., telekomunikační zákon, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 138/1973 Sb., o vodách (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 97/1974 Sb., o archivnictví, ve znění pozdějšího předpisu,
- zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění pozdějšího předpisu, nebo
- vyhlášku Ministerstva dopravy č. 103/1995 Sb., o pravidelných technických prohlídkách a měření emisí silničních vozidel, ve znění pozdějšího předpisu.

3. Vnější kontrola

Činnost BIS podléhá podle § 12 zákona č. 153/1994 Sb. kontrole vládou a Parlamentem.

Kontrola, kterou provádí vláda, vyplývá z odpovědnosti vlády za činnost BIS a z odpovědnosti ředitele BIS vládě. Zákon nestanoví rozsah ani způsob provádění kontrolní činnosti vlády.

Kontrolní činnost Parlamentu vůči BIS je upravena zákonem č. 154/1994 Sb., který v části třetí v § 18 až 21 upravuje kontrolní činnost Poslanecké sněmovny Parlamentu prostřednictvím k tomuto účelu zřízeného zvláštního kontrolního orgánu. Zákon přesně stanoví oprávnění tohoto kontrolního orgánu a povinnosti ředitele BIS vůči němu.

BIS považuje vnější kontrolní činnost vlády a Parlamentu za důležitý předpoklad pro vlastní činnost, který přispívá ke kvalitnímu plnění úkolů v její působnosti. V současné době se připravuje samostatný zákon, který bude upravovat kontrolu zpravodajských služeb Parlamentem.

4. Vnitřní kontrola

Vnitřní kontrola u Bezpečnostní informační služby a jejích základních organizačních celků vychází z obecné zásady kontroly vykonávané v rámci vztahu nadřízenosti a podřízenosti. Kromě toho odbor inspekce, jako útvar přímo řízený ředitelem BIS, provádí speciální kontrolní činnost v případech, kdy je tímto úkolem ředitelem BIS pověřen. V minulosti taková kontrola opakovaně proběhla u několika útvarů, vždy se zaměřením na dodržování ustanovení právních norem obecně platných i interních. Při kontrolní činnosti jsou respektovány základní zásady, formulované ve třetí části (Základní pravidla kontrolní činnosti) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole v platném znění.

Činnost odboru inspekce je dále upravena interními předpisy. Stěžejní činnost odboru je v těchto hlavních oblastech:

- činnost ve funkci policejního orgánu BIS ve smyslu § 12 odst. 2 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, tedy v případech podezření ze spáchání trestného činu příslušníkem BIS;
- činnost při prošetřování v případech podezření ze spáchání kázeňských přestupků příslušníky BIS, včetně prošetřování mimořádných událostí;
- prošetřování oznámení a stížností příslušníků i subjektů stojících vně BIS.

Četnost těchto činností je vyjádřena následujícím přehledem:

Rozlišení věci:	1998	1999
činnost policejního orgánu BIS	35	30
šetření ve věcech přestupkových	143	145
šetření ve věcech stížností a oznámení	212	170

ČINNOST POLICEJNÍHO ORGÁNU BIS:

Přehled o činnosti příslušníků odboru inspekce ve funkci policejního orgánu BIS ve smyslu § 12 odst. 2 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, co do charakteru jednotlivých případů a způsobu jejich ukončení podává následující tabulka:

Přehled činnosti policejního orgánu BIS v r. 1999

poř.	Podezření z trestného činu :	počet ČVS	Odloženo - § 159 tr.řádu		Zastaveno		předáno ke stíhání	vyřízeno kážeňsky
			/odst. 1	/odst. 4	§ 11 tr.řádu	neukončeno		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	ohrožení utajované skutečnosti, § 106 tr.zák.	2	1			1		
2	ohrožení utajované skutečnosti, § 107 tr.zák.	1				1		
3	zkrácení daně, § 148 tr.zák.	1	1					
4	zneužívání pravomoci veřejného činitele, § 158/1 tr.zák.	6	5				1	
5	ohrožení pod vlivem návykové látky, § 201 tr.zák.	1						1
6	organizování a pokus pomluvy, § 8/1, 10/1 k § 206 tr.zák.	1	1					
7	vydírání, § 235 tr.zák.	3	3					
8	krádeže, § 247/1 tr. zák.	5	1	3		1		
9	podvodu, § 250 tr.zák.	1	1					
10	poškození cizí věci, § 257 tr.zák.	2	1	1				
11	porušení práv a chráněných zájmů vojáků, § 279b tr. zák.	1	1					
12	porušování služebních povinností, § 288a/2 tr.zák.	3			1		1	1
13	ohrožení utajované skutečnosti a pomluva, §§ 106, 206 tr.zák.	1		1				
14	1) vydírání, § 235 a organizátorství k tr. činu podvodu, § 10/1a) k § 250/1,3a),4 tr.zák.	1				1		
15	2) Podezření z trestných činů, §§ 148, 158, 178,	1	1					

	189, 209, 275, 276, 279, 288a tr. zák.							
	celkem :	30	16	5	1	4	2	2

Vysvětlivky k tabulce:

- sloupec 2 - právní kvalifikace skutku, který byl předmětem šetření a z jehož spáchání byli podezřelí příslušníci BIS;
- sloupec 3 - počet věcí - spisů;
- sloupec 4 - věci odložené usnesením policejního orgánu podle § 159, odst.1 trestního řádu - prošetřovaný skutek nebyl trestným činem, ani nebylo na místě věc vyřídit jinak, resp. prošetřovaný skutek se vůbec nestal (53,3 % všech věcí);
- sloupec 5 - odloženo podle § 159, odst. 4 trestního řádu - vesměs skutky, u kterých nebyl zjištěn pachatel;
- sloupec 6 - nepřípustnost trestního stíhání z důvodů amnestie prezidenta republiky;
- sloupec 7 - šetření dosud nebylo ukončeno;
- sloupec 8 - předáno vyšetřovateli zvláštního oddělení Úřadu vyšetřování ČR;
- sloupec 9 - věci odevzdané ke kázeňskému řízení podle § 51 a následujících zákona č. 154/1994 Sb.;
- řádek 13 - podezření ze souběhu trestných činů, šetření konáno na základě podání anonymního pisatele;
- řádek 14 - dosud neukončený případ závažné trestné činnosti příslušníka BIS;
- řádek 15 - případ řady trestních oznámení, podávaných v průběhu roku na různé příslušníky BIS psychicky akcentovanou osobou z řad bývalých příslušníků BIS. Usnesení o odložení přezkoumána státním zastupitelstvím a potvrzena.

ŠETŘENÍ VE VĚCECH PŘESTUPKOVÝCH

Do této kategorie spadají zejména případy dopravních nehod příslušníků BIS, které jsou meritorně prošetřovány místně příslušnými útvary Policie ČR a odbor inspekce tato šetření doplňuje o zjištění, která policejní útvary nemohou obstarat. Dále sem spadají případy mimořádných událostí ve smyslu interního předpisu, případně i jiné věci, u nichž je dáno podezření ze spáchání přestupků příslušníky BIS.

Případy, u nichž je zjištěno zavinění příslušníka, jsou postoupeny ke kázeňskému řízení ve smyslu § 51 a následujících zákona č. 154/1994 Sb.

ŠETŘENÍ VE VĚCECH STÍŽNOSTÍ A OZNÁMENÍ

Jde o šetření, prováděná podle dosud platné vládní vyhlášky č. 150/1958 Ú.l. o vyřizování stížností, oznámení a podnětů pracujících. Z toho vyplývá, že jde o

různé podněty a podání jak příslušníků BIS, tak i osob a institucí stojících mimo BIS. Z celkového počtu 170 podání připadá 141 (83 %) na oznámení a 29 (17 %) na stížnosti.

Šetření je uzavřeno buď odložením bez dalších opatření či předáním ke kázeňskému řízení; v případě podezření ze spáchání trestného činu je věc převedena do působnosti policejního orgánu.

5. Vnitřní bezpečnost

OKRUH KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ

Jednou ze sledovaných oblastí byla dostavba stálého úkrytu civilní obrany - je předpokládáno rozpracování obecných předpisů CO-4-2 a CO-6-1 /údržba a provoz úkrytů/ do podmínek BIS a návrhů na mírové využití tohoto objektu.

Odpovídající pozornost byla věnována zejména řešení tzv. „problému Y2K“. V celé BIS proběhla důsledná příprava veškeré výpočetní techniky, probíhala i monitorovací činnost ve fázi samotného přechodu na rok 2000. Na základě provedeného vyhodnocení je možné konstatovat, že přechod počítačové techniky na rok 2000 se v BIS obešel bez jakéhokoliv ohrožení bezpečnosti či funkčnosti používaných počítačových a jim podobných systémů.

OKRUH OCHRANY UTAJOVANÝCH SKUTEČNOSTÍ

Uplynulý rok byl zásadním obdobím pro vybudování vnitřních bezpečnostních struktur BIS v čele s bezpečnostním ředitelem. Ve smyslu zákona č. 148/1998 Sb. byly rozděleny kompetence na jednotlivá pracoviště.

V roce 1998 se BIS podílela na přípravě zákona č. 148/1998 Sb. a jeho prováděcích předpisů, přičemž aktivně komunikovala s Národním bezpečnostním úřadem (NBÚ) a dalšími zpravodajskými službami České republiky. V roce 1999 probíhala komunikace s NBÚ a v rámci zpravodajské komunity ČR zejména v oblasti výměny zkušeností s problematikou ochrany utajovaných skutečností podle výše uvedeného zákona.

Celá oblast ochrany utajovaných skutečností je v BIS řízena náměstkem - bezpečnostním ředitelem a je upravena interními předpisy BIS vycházejícími ze zákona č. 148/1998 Sb. V jednotlivých oblastech ochrany utajovaných skutečností procházela BIS analýzou jejich skutečného stavu. Tato analýza se pak stala základem pro vypracování bezpečnostních projektů a dalších dokumentů, nutných k zajištění objektové a technické bezpečnosti.

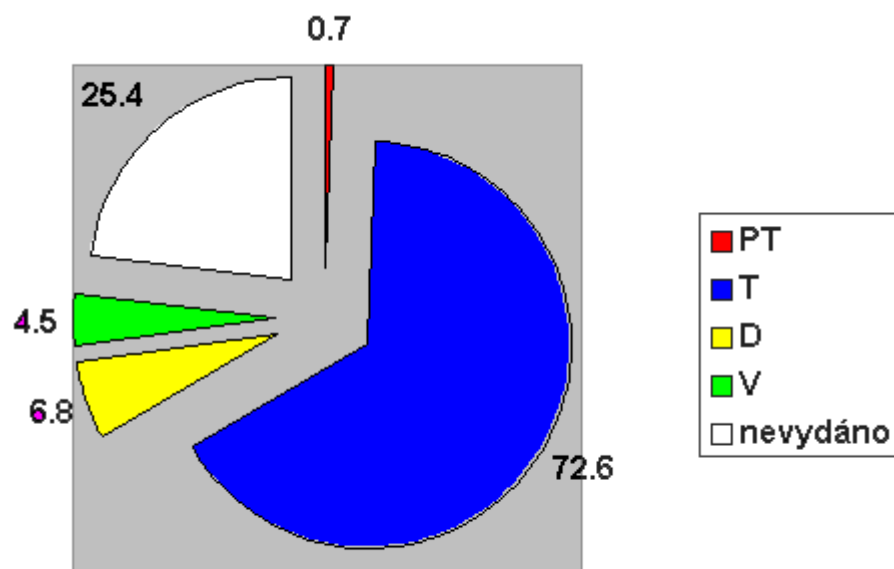
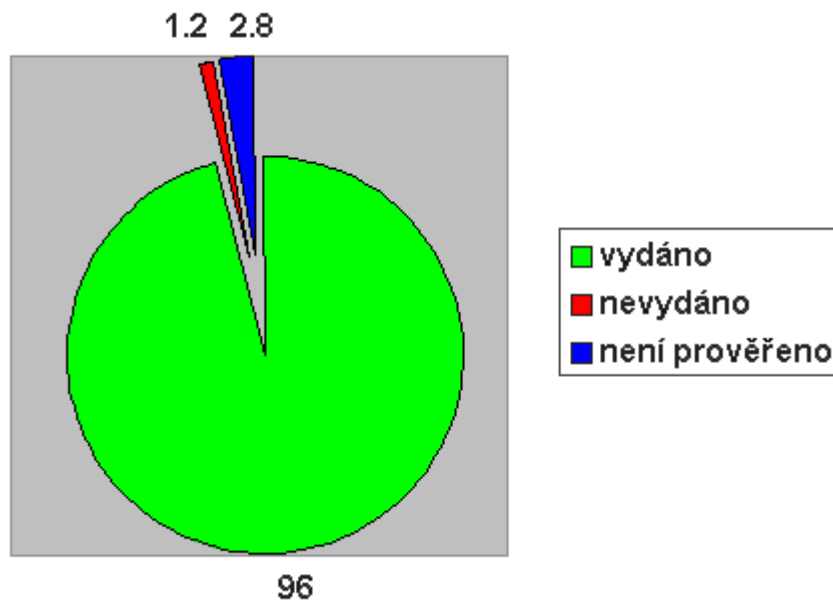
V oblasti administrativní bezpečnosti byly vytvořeny podmínky pro příjem písemností NATO i na národní úrovni do stupně utajení PŘÍSNĚ TAJNÉ, byly vydány i interní závazné pokyny pro tuto oblast činnosti. Rovněž byla věnována pozornost posouzení rozsáhlé agendy utajovaných písemností vzniklých v době před účinností zákona č. 148/1998 Sb. z činnosti BIS a jejich předchůdců.

V oblasti bezpečnosti informačního systému je hlavním úkolem příprava informačních systémů BIS k úspěšné certifikaci. V této souvislosti probíhaly přípravy standardizace dokumentace jednotlivých částí informačního systému a sběr podkladů pro analýzu rizik.

V roce 1999 bylo stěžejním úkolem zejména provádění bezpečnostních prověrek příslušníků BIS a uchazečů o přijetí pro styk s utajovanými skutečnostmi podle zákona č. 148/1998 Sb.

Z celkového počtu příslušníků a občanských zaměstnanců BIS prošlo předepsanou prověrkou 96 %. Těm bylo vydáno odpovídající osvědčení a

zároveň byli určeni ke styku s utajovanými skutečnostmi. Z různých důvodů není dosud prověřeno 2,8 % pracovníků a 1,2 % žadatelům nebylo osvědčení vydáno. Všichni příslušníci BIS prošli nebo procházejí standardně prověrkou III. stupně, v určitých případech pak byla provedena nebo je prováděna prověrka IV. stupně. Uchazeči o přijetí do služebního poměru příslušníka BIS procházejí prověrkou již v průběhu přijímacího řízení a při přijetí do služebního poměru je jim vydáváno osvědčení a jsou určováni ke styku s utajovanými skutečnostmi.

V rámci BIS byla vydána osvědčení - PŘÍSNĚ TAJNÉ 0,7 % , TAJNÉ 72,6 % , DŮVĚRNÉ 6,8 % a VYHRAZENÉ 4,5 % a zbytek pracovníků , tedy 25,4 % je bez osvědčení (dosud neprověřeno nebo pro výkon své práce nepotřebují osvědčení).

Vydaná osvědčení podle stupně utajení:

Přísně Tajné	0,7%
--------------	------

Tajné	72,6%
-------	-------

Důvěrné	6,8%
---------	------

Vyhrazené	4,5%
-----------	------

Nevydáno	25,4%
----------	-------

6. Vnitřní organizace

Zákon č. 153/1994 Sb. stanoví v § 6, že vláda schvaluje statut BIS, který vymeze vnitřní organizaci a blíže vymeze činnost BIS.

BIS zpracovala již v roce 1994 návrh svého statutu a předložila ho cestou Rady pro zpravodajskou činnost vládě. Po vyřízení několika etapového připomínkového řízení byl upravený návrh předložen v roce 1998 předsedovi vlády ČR. S nabytím platnosti zákona č. 148/1998 Sb. však vyvstala potřeba další změny návrhu statutu.

V současné době se vyhodnocuje stávající organizační struktura BIS, poté bude nový návrh statutu BIS opětovně předložen vládě ČR cestou Rady pro zpravodajskou činnost.

PERSONÁLNÍ PRÁCE

Personální politika BIS se řídí principem efektivní práce s lidskými zdroji s následujícími cíli:

- a. společenský - vytváření lidských zdrojů pro naplnění poslání BIS, které spočívá v ochraně společnosti a v jejím prospěchu.
- b. organizační - výběr, příprava a výcvik personálu jako nutná podmínka pro realizaci úkolů BIS, ať již v oblasti hlavních či podpůrných činností.
- c. funkční - realizace personálních a vzdělávacích činností formou vnitřní služby, orientované na komfortní obsluhu ostatních útvarů a růst vlastní odborné úrovně.
- d. osobní - individuální péče o zaměstnance a jejich rozvoj při formování a naplňování osobních cílů, které souvisejí s rozvojem a prospěchem BIS.

Řízení lidských zdrojů je zajišťováno majoritně dvěma specializovanými útvary na úrovni samostatných odborů (personální a vzdělávací), které jsou ve své

činnosti od roku 1998 koordinovány náměstkem ředitele BIS pro personální složky.

Vybrané agregované personální údaje.

Stav k 31. prosinci 1998

Složky	plánovaný stav v %	skutečný stav v %	muži v %	ženy v %	VŠ v %	Bc. v %	ÚS v %	Z v %
výkonné	100 %	83,3 %	74,7 %	25,3 %	33,0 %	7,9 %	58,0 %	1,1 %
bezpečnostní	100 %	95,1 %	62,3 %	37,7 %	28,6 %	11,7 %	58,4 %	1,3 %
podpůrné	100 %	80,0 %	59,4 %	40,6 %	24,4 %	3,1 %	66,3 %	6,2 %
ekonomické	100 %	79,6 %	67,0 %	33,0 %	28,4 %	5,5 %	62,4 %	3,7 %
BIS celkem	100 %	83,1 %	69,3 %	30,7 %	30,2 %	7,0 %	60,3 %	2,5 %

Stav k 31. prosinci 1999

Složky	plánovaný stav v %	skutečný stav v %	muži v %	ženy v %	VŠ v %	Bc. v %	ÚS v %	Z v %
výkonné	100%	80,0 %	71,5 %	28,5 %	35,5 %	6,8 %	52,8 %	4,9 %
bezpečnostní	100%	77,4 %	60,7 %	39,3 %	31,5 %	11,2 %	55,0 %	2,3 %
podpůrné	100%	84,3 %	60,1 %	39,9 %	29,5 %	2,7 %	57,9 %	9,9 %
ekonomické	100%	82,1 %	66,4 %	33,6 %	27,3 %	5,4 %	59,1 %	8,2 %
BIS celkem	100 %	80,9 %	67,0 %	33,0 %	32,6 %	6,2 %	55,0 %	6,2 %

Odchody k 31. prosinci 1998

odchody	z vůle zaměstnance		z vůle organizace		odchody
složky	§ 39 v %	§ 44v %	§ 40 v %	§ 44 v %	celkem v %
výkonné	55 %	5 %	25 %	15 %	100 %
ostatní	73 % + 9 % důchod	9 %	9 %	-	100 %
celkem § v %	64% + 5 % D	7,5 %	16 %	7,5 %	-

Počet příslušníků, kteří v daném roce ukončili služební poměr k BIS je označen jako 100 % a představuje 5,1 % z celkového stavu .
pozn.: zák. č. 154/1994 Sb.

- § 39 - uvolnění ze sl. poměru na žádost příslušníka,
- § 44 - zrušení sl. poměru ve zkušební době (rozhodnutí org. nebo příslušníka)
- § 40 - propuštění ze sl. poměru

Odchody k 31. prosinci 1999

odchody	z vůle zaměstnance		z vůle organizace		odchody
složky	§ 39 v %	§ 44 v %	§ 40 v %	§ 44 v %	celkem v %
výkonné	84 %	8 %	8 %	-	100 %
ostatní	75 %	12,5 %	-	12,5 %	100 %
celkem § v %	80 %	10 %	5 %	5 %	-

Počet příslušníků, kteří v daném roce ukončili služební poměr k BIS je označen jako 100 % a představuje 4,7 % z celkového stavu .

pozn.: zák. č. 154/1994 Sb.

- § 39 - uvolnění ze sl. poměru na žádost příslušníka,
- § 44 - zrušení sl. poměru ve zkušební době (rozhodnutí org. nebo příslušníka)
- § 40 - propuštění ze sl. poměru

Přijímací řízení.

1998	Osloveno uchazečů	Přijato	Muži	Ženy	Vysokoš. vzdělání	Středoš. vzdělání	Základní vzdělání
Výkon. složky	100%	3%	83%	17%	75%	25%	0%
Ostatní	100%	15%	47%	53%	18%	78%	4%
1999	Osloveno uchazečů	Přijato	Muži	Ženy	Vysokoš. vzdělání	Středoš. vzdělání	Základní vzdělání
Výkon. složky	100%	6%	54%	46%	92%	8%	0%
Ostatní	100%	19%	35%	65%	22%	73%	5%

- Uchazeči osloveni v daném roce - jsou označeni jako 100%
- Počet přijatých příslušníků v roce 1998 představuje 4% celkového stavu
- Počet přijatých příslušníků v roce 1999 představuje 6% celkového stavu

VZDĚLÁNÍ MANAGMENTU BIS

k 31. prosinci 1998

vzdělání	VŠ	Bc.	ÚS	Z
úsek ředitele	100%	-	-	-
personální složky	100%	-	-	-
zpravodajské složky	61,1%	22,2%	11,1%	5,6%
zabezpečovací složky	100%	-	-	-
složky bezpeč. ředitele	60,0%	20,0%	20,0%	-

k 31. prosinci 1999

vzdělání	VŠ	Bc.	ÚS	Z
úsek ředitele	100%	-	-	-
personální složky	100%	-	-	-
zpravodajské složky	57,9%	26,3%	10,5%	5,3%
zabezpečovací složky	100%	-	-	-
složky bezpeč. ředitele	60,0%	20,0%	20,0%	-

VZDĚLÁNÍ OSTATNÍCH PŘÍSLUŠNÍKŮ BIS

k 31. prosinci 1998

vzdělání	VŠ	Bc.	ÚS	Z
úsek ředitele	43,1%	9,7%	44,4%	2,8%
personální složky	41,4%	1,7%	51,7%	5,2%
zpravodajské složky	34,7%	6,3%	54,1%	4,9%

zabezpečovací složky	30,0%	4,6%	60,8%	4,6%
složky bezpeč. ředitele	12,0%	4,0%	69,0%	15,0%

k 31. prosinci 1999

vzdělání	VŠ	Bc.	ÚS	Z
úsek ředitele	45,1%	11,0%	41,5%	2,4%
personální složky	37,3%	1,7%	55,9%	5,1%
zpravodajské složky	35,5%	6,8%	52,8%	4,9%
zabezpečovací složky	28,6%	4,5%	60,1%	6,8%
složky bezpeč. ředitele	13,0%	4,6%	68,5%	13,9%

V současné době studuje 10,6 % příslušníků.

ROZPOČET

Základní rozpočtové objemy příjmů a výdajů kapitoly 305 - BIS byly určeny zákonem č. 22/1999 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 1999.

Vzhledem k vývoji konkrétních podmínek byla během tohoto období provedena Ministerstvem financí příslušná rozpočtová opatření, jimiž byl celkově snížen schválený rozpočet běžných výdajů o 12 043 tis. Kč na upravený rozpočet 617 257 tis. Kč a celkově snížen i schválený rozpočet kapitálových výdajů o 1 350 tis. Kč na částku 118 750 tis. Kč. BIS se zde vypořádala s požadavky snížení rozpočtu a jeho vázání na základě usnesení vlády ČR č. 900 ze dne 1. září 1999.

Schválený rozpočet příjmů ve výši 77 000,0 tis. Kč byl naplněn částkou ve výši 81 905,7 tis. Kč, tj. na 106,37 %. Index celkových příjmů ve srovnání s rokem 1998 činí 113,35 %.

Upravený rozpočet výdajů celkem ve výši 736 007,0 tis. Kč byl čerpán na 94,81 %, nečerpání činí celkem 38 219,1 tis. Kč.

Na nedočerpání upraveného rozpočtu běžných výdajů se podílí především nižší objem realizovaných mzdových prostředků a pojistného vypláceného zaměstnavatelem z důvodu nenaplnění pracovníků BIS.

Na nedočerpání kapitálových výdajů v celkovém objemu měl vliv především nižší objem realizovaných stavebních prací na zahajované rekonstrukci objektu v rámci individuální investiční dotace, když z několika objektivních důvodů došlo k zahájení realizace stavby nikoliv v měsíci říjnu, ale až v listopadu 1999.

Celkové saldo kapitoly BIS v porovnání konečné realizace příjmů a výdajů oproti schváleným finančním ukazatelům vyjadřuje dobrý vztah ke státnímu rozpočtu a jeho zlepšení jak oproti schválenému, tak i oproti upravenému, bez dalších nároků na něj.

Index celkových výdajů kapitoly ve srovnání s rokem 1998 činí 104,85 %.

Mezi prioritní oblasti výdajů kapitoly v roce 1999 patřilo především pokračování v zabezpečování a částečném rozvoji u prostředků výpočetní techniky včetně software při budování informačních systémů, vytváření systémů spojení a vybavování zpravodajskými prostředky.

Velká pozornost byla současně věnována především potřebám v souvislosti se zabezpečováním zákona č. 148/1998 Sb.

V souvislosti se vstupem České republiky do NATO a integrací do evropských struktur je potřebné přiblížení k běžným evropským standardům i v činnosti zpravodajských služeb, v jejich technické úrovni a v kvalitě zajištění ochrany utajovaných skutečností.

Podrobný rozklad plnění rozpočtových příjmů a čerpání rozpočtových výdajů dle jednotlivých seskupení a podseskupení položek bude obsažen v závěrečném účtu kapitoly BIS za rok 1999 v rámci kapitolského sešitu předkládaného k projednání do Výboru pro obranu a bezpečnost Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR v březnu 2000.

Plnění rozpočtu kapitoly BIS v letech 1998 a 1999 (v tis. Kč)

	1998	1999
výdaje celkem	665 527	697 788
kapitálové výdaje celkem	108 933	112 749
běžné výdaje celkem	556 594	585 039
Příjmy celkem	72 259	81 906

Hospodaření s přidělenými rozpočtovými prostředky státního rozpočtu odpovídalo základním potřebám BIS a rozpočtem byly vytvořeny odpovídající podmínky pro splnění hlavních úkolů zpravodajské služby.

7. Spolupráce se zpravodajskými službami ČR a ostatními státními orgány

Zpravodajské služby ČR navzájem spolupracují na základě dohod uzavíraných se souhlasem vlády (§9 zákona č. 153/1994 Sb.). Spolupráce jednotlivých zpravodajských služeb vychází ze vzájemné výhodnosti výměny informací a potřebnosti společného postupu ve vybraných oblastech i využití specializovaných pracovišť. Spolupráce je soustředěna do oblastí výměny konkrétních informací, metodiky práce a společného postupu v některých projektech až po optimalizaci nasazování prostředků, např. v oblasti otevřených zdrojů.

Spolupráce a jednotný postup všech zpravodajských služeb je nezbytností v rámci již existujících partnerských vazeb, zejména v rámci NATO, stejně jako v rámci integračního procesu, např. v rámci systému udělování víz. V uvedených případech je BIS garantem za zpravodajské služby ČR a mimo vlastní činnost v dané oblasti musí zajišťovat i nutný informační tok mezi jednotlivými subjekty systému.

Pro zajištění koordinace zpravodajských služeb ustanovila vláda Radu pro zpravodajskou činnost, která zajišťuje jak průběžnou činnost, tak i krátkodobější projekty. Mezi nejdůležitější patří zpracování auditu činnosti zpravodajských služeb a aktualizace priorit zpravodajské činnosti.

8. Spolupráce se zpravodajskými službami cizí moci

Mezinárodní spolupráce je nezbytným předpokladem kvalitní činnosti zpravodajských služeb každého státu, tedy i činnosti BIS. Především v oblasti

boje s organizovaným zločinem, neboť organizovaný zločin, praní špinavých peněz, pašování zbraní a lidí, extremismus jsou aspekty, které zasahují stále více do života každého z nás a bohužel se stávají součástí reality všedního dne. Tyto jevy přesahují hranice států i kontinentů, a proto jim lze čelit jen v rámci účinné mezinárodní spolupráce. Proto jsou mezinárodní vztahy, které BIS navazuje a rozvíjí, ku prospěchu demokracie, ochrany lidských práv a občanských svobod a ochrany a budování právního státu.

Spolupráce BIS se zpravodajskými službami cizí moci podléhá souhlasu vlády (ustanovení § 10 zákona č. 153/1994 Sb.). V současné době spolupracuje BIS se zpravodajskými službami 38 států.

Je pochopitelné, že spolupráci rozvíjí BIS především s nejbližšími sousedy a dalšími členy NATO. Spolupracuje i s dalšími demokratickými zeměmi, jejichž zkušenosti pomáhají BIS při rozvíjení a zvyšování bezpečnostních standardů.

Velký význam má mezinárodní spolupráce v rámci NATO. Kontrarozvědné služby členských států NATO, včetně BIS, úzce spolupracují v rámci Zvláštního výboru NATO. Výbor funguje od r. 1952 a je poradním orgánem Severoatlantické rady v záležitostech špionáže, terorismu a jiných subverzních aktivit, které mohou Alianci ohrozit. Slouží jako fórum pro výměnu informací mezi členskými státy a podporuje i přímý dialog mezi členy a partnerskými nečlenskými státy. Protože význam Zvláštního výboru vzrůstá vzhledem ke stále důležitější roli informací vojenského i politického charakteru pro rozhodování Aliance, hledají nyní členské služby nové formy kooperace s vojenskými i politickými orgány NATO.

9. Podávání zpráv a ukládání úkolů

Předávání informací zpravodajskými službami upravuje § 8 zákona č. 153/1994 Sb., poskytování informací zpravodajským službám od orgánů státní správy upravuje § 11 téhož zákona.

Ve sledovaném období, zejména pak v roce 1999, došlo k výraznému nárůstu konkrétních úkolů zadávaných BIS. V souvislosti s tím jsou důležitými momenty vzájemná spolupráce s odběrateli informací, oboustranná komunikace a zpětná vazba v rámci klientské politiky. Z evidenčních údajů, týkajících se informačního toku, vyplývá kvantitativní nárůst produkce vůči ústavním činitelům i dalším odběratelům, současně je kladen důraz na kvalitativní stránku zabezpečovaných informací.

Porovnání počtu informací zaslaných ústavním činitelům v r. 1998 a 1999

	1998	1999
prezident republiky	6	11
předseda vlády	39	12
místopředsedové vlády	5	2
ministr bez portfeje	35	117
ministr vnitra	53	62
ministr zahraničních věcí	28	74

ministr obrany	2	1
ministr financí	5	26
ministr průmyslu a obchodu	4	4
ministr zdravotnictví	18	20
ministr spravedlnosti	5	16
ministr kultury	3	3
ministr dopravy a spojů	-	4
ministr práce a soc.věcí	3	10
ministr školství, mládeže a tělovýchovy	3	-
ministr pro místní rozvoj	1	-
CELKEM	210	362

Porovnání obsahového rozboru výstupů BIS směrem k ústavním činitelům za roky 1998 a 1999

	celkem 1998	%	celkem 1999	%
zpravodajské informace	55	26%	70	19%
věcná stanoviska, připomínky	79	38%	131	36%
prověřková činnost RZČ, OZÚ MZVR	32	15%	83	23%
stanoviska BIS administr. sdělení	14	7%	27	8%
oblast spolupráce, dožádání	30	14%	51	14%
CELKEM	210		362	

Přehled výstupů odeslaných ústavním činitelům v r. 1999

měsíce	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	celkem
prezident republiky		2	2		1	1		1	1	3			11
předseda vlády	3	2	1			1		1	2		1	1	12
místopředsedové vlády				2									2
ministr bez portfeje	18	12	13	11	11	8	6	11	2	12	3	10	117
ministr vnitra	9	2	6	7	9	6	1	3	3	4	7	5	62
ministr zahraničních věcí	1	5	6	6	8	10	6	10	10	2	6	4	74
ministr obrany										1			1
ministr financí		3	1	3		2		6	2	1	6	2	26
ministr průmyslu a obchodu	1	1								1	1		4
ministr zdravotnictví	3		4	1	2	1	4	2	3				20
ministr spravedlnosti			2			4		1	2		6	1	16
ministr kultury				1	1	1							3
ministr dopravy a spojů					1				2		1		4
ministr práce a sociálních věcí					1			1		5	2	1	10
CELKEM	35	27	35	31	34	34	17	36	27	29	33	24	362

10. Zpravodajská činnost

Působnost BIS je stanovena odst. 1 § 5 zákona č. 153/1994 Sb.:

- 1) Bezpečnostní informační služba zabezpečuje informace
- a) o záměrech a činnostech namířených proti demokratickým základům, svrchovanosti a územní celistvosti ČR,
- b) o zpravodajských službách cizí moci,
- c) o činnostech ohrožujících státní a služební tajemství,
- d) o činnostech, jejichž důsledky mohou ohrozit bezpečnost nebo významné ekonomické zájmy České republiky,
- e) týkající se organizovaného zločinu a terorismu.

ZÁMĚRY A ČINNOSTI NAMÍŘENÉ PROTI DEMOKRATICKÝM ZÁKLADŮM, SVRCHOVANOSTI A ÚZEMNÍ CELISTVOSTI ČR

V souladu se svou zákonem vymezenou působností monitoruje BIS záměry a činnosti namířené proti demokratickým základům, svrchovanosti a územní celistvosti ČR, tj. takové aktivity, které jsou obecně nazývány protisystémovým nebo politickým extremismem. Extremismus je vžitý pojem pro krajně vyhrcované, demokratickému systému nepřátelské postoje, názory, ideologie, které se objevují v pozadí destruktivních aktivit. Za destruktivní, nežádoucí, resp. nebezpečné je nutno považovat takové aktivity, záměry a jevy, které působí - ať již přímo nebo v dlouhodobém důsledku - destruktivně na stávající demokratický politicko-ekonomický systém. Cílem nebo důsledkem extremistických, resp. protisystémových aktivit je rozvrat, zničení daného systému, nebo podřízení společnosti jako celku jediné ideologii, resp. jejím nositelům, tj. záměna demokratického systému za systém antagonistický (totalitní režim, diktatura, anarchie), likvidace nebo omezení (např. pro určitou sociální nebo etnickou skupinu obyvatel) lidských, občanských a politických práv a svobod. Většina extremistů vychází - s výjimkou anarchoautonomů - z již známých a v minulosti realizovaných totalitních konceptů, jako je leninský bolševismus, fašismus a nacismus.

Za extremistické jsou také někdy označovány takové aktivity, které používají k uskutečnění svých jinak legitimních cílů (např. dílčí změna politického nebo ekonomického rozhodnutí) neadekvátní, tj. nezákonné či subverzivní metody.

Konkrétní nežádoucí, resp. nebezpečné prostředky, aktivity a metody (násilné, propagandistické nebo jinak nezákonné či neústavní, aj.), jejichž cílem je realizace konkrétní extremistické ideologie a rozvrat demokratického systému, jsou označovány souhrnným pojmem *subverze*.

V rozporu s Ústavou a zákonnými předpisy ČR je již samotné šíření extremistických ideologií a aktivity z toho vyplývající (*Ústava ČR - např. čl. 1, 5, 6 a další, Listina základních práv a svobod - především čl. 1, 2, 3 a další, Trestní zákon - §§ 92, 105, 106, 196, 198, 198a, 260, 261 a další, zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách, zákon č. 83/1990 Sb, o sdružování občanů, zákon č. 198/1993 Sb., o protiprávnosti komunistického režimu a odporu proti němu*). K

ochraně lidských práv a svobod je ČR vázána také mezinárodními smlouvami a pro státní orgány jsou také závazné nálezy Ústavního soudu ČR.

Zdrojem ohrožení společnosti je snaha zastánců extrémních ideologií své vize realizovat a učinit z nich jedinou možnou normu chování a fungování společnosti. Realizace extremistických cílů je omezována možnostmi a schopnostmi extremistů, konkrétní společenskou situací a zásahy příslušných státních orgánů, nikoli však osobní odpovědností extremistů či jejich respektem vůči právu a ústavnímu pořádku. Extremisté využívají každé příležitosti k otevřenému protisystémovému vystoupení a snaží se takové situace aktivně vytvářet.

V současných extremistických aktivitách hrají významnou úlohu nacionalistické a xenofobní postoje. Vzrůst nacionalismu je obzvlášť nápadný u levicově extremistických, resp. nebolševických skupin. Nacionalismus je využíván pro odmítnutí současné zahraničně politické orientace ČR, pro snahu o vymanění ČR z mezinárodních demokratických struktur a ze spojeneckých závazků a pro zabránění integraci republiky do EU. Nacionalismus je také vhodným nástrojem při snaze o sjednocení a koordinaci protisystémových extremistických aktivit bez ohledu na jejich výchozí ideologie.

V letech 1998 a 1999 stále pokračoval obecný trend k lepší organizovanosti a koncepčnosti aktivit extremistických skupin. Vyrůstal také zájem extremistických skupin o etablování se na veřejné politické scéně. Je patrná změna taktických postupů, dochází k zdánlivému utlumení nejradikálnějších aktivit v zájmu veřejně účinnějšího a přijatelnějšího vystupování. Extremistické organizace také lépe a kvalifikovaněji využívají možností, které poskytuje demokratický právní řád k lepšímu maskování svých skutečných postojů, tj. ve svých stanovách a veřejných materiálech používají neutrální, trestněprávně nenapadnutelné formulace. Pro jejich skutečné postoje a cíle jsou ale podstatná témata, na kterých se programově profilují: odmítání demokratických principů, odmítání lidských a občanských práv (resp. jejich uplatnění jen pro určité privilegované skupiny), odmítání politické plurality, nacionalismus, rasismus. Tyto základní postoje jsou společné pro většinu skupin z obou stran extremistického spektra, tj. jak pro extrémní levici, tak pro extrémní pravici.

Velký zájem mají extremisté o informace a kontakty z oblasti bezpečnostních složek; v poslední době lze zaznamenat intenzivnější zájem i o oblast ekonomiky. Disponují také kontakty a informacemi z různých úrovní státní správy; této skutečnosti využívají ve svůj prospěch a v některých případech se snaží využít těchto informací a kontaktů k ovlivňování výkonu státní správy a přijímaných rozhodnutí.

Nebolševické a levicově extrémně nacionalistické skupiny

Závažné a ve společnosti rozšířené extremistické aktivity produkují **nebolševické** a s nimi spojené, resp. svou členskou základnou se překrývající, **levicově extrémně nacionalistické skupiny**, sdružující se na základě ideje

„všeslovanské vzájemnosti“. Takových skupin existuje celá řada, počty členů a sympatizantů jsou řádově několikanásobné oproti příznivcům pravicového extremismu. Levicoví extremisté disponují větším společenským kreditem, jsou více provázaní s běžnou občanskou společností, disponují lepšími možnostmi veřejné prezentace a jsou také více propojeni do státních struktur.

Skutečným cílem jak neobolševiků, tak „všeslovanů“ není prosazení nějakého abstraktního ideálu, ale získání konkrétní moci, buď revoluční cestou, nebo pozvolnou infiltrací státních orgánů; levicoví extremisté se snaží o znovuoobnovení mocenských poměrů před rokem 1989, včetně mezinárodních souvislostí. Dostupné informace potvrzují také správnost konstatování, že *„deklarovaná slovanská spolupráce je pouze jiným způsobem vyjádřený dlouhodobý cíl neobolševických a levicově nacionalistických skupin rehabilitovat a v nějaké formě obnovit bývalé mocenské a geopolitické uspořádání Střední a Východní Evropy.“* (Zpráva o bezpečnostní situaci na území ČR v r. 1998, která byla projednána a schválena vládou vládním usnesením č. 513/1999 ze dne 26. 5. 1999.).

Levicově nacionalistické skupiny nadřazují etnický princip nad občanský princip; podle jejich tvrzení současný politický a ekonomický systém, včetně zájmu o evropskou integraci, ohrožuje životní zájmy bývalých socialistických slovanských států, neboť evropská integrace není - podle jejich názoru - nic jiného, než agresivní germanizace středoevropského prostoru. Ve vztahu k Evropě lze zaznamenat intenzivní xenofobní, šovinistické a někdy i rasistické (antisemitské) postoje. Tyto postoje umožňují i kooperativní kontakty s pravicově extremistickými nacionalisty.

Levicoví nacionalisté hodnotí velmi negativně současný vývoj, odmítají principy pluralitní demokracie i tržní ekonomiky jako něco, co přímo ohrožuje slovanské zájmy. Alternativou je podle nich seskupení slovanských států vedené silným Ruskem a opětovné začlenění střední a východní Evropy do ruské mocenské sféry. Tyto záměry mají podporu oficiálních struktur Ruské federace a Běloruska, které také iniciovaly vznik současného slovanského hnutí. Při snaze Ruska o obnovení velmocenského postavení a vlivu ve střední Evropě, která není již zdůvodňována ideologicky, ale čistě mocensky, jsou tyto aktivity vhodným nástrojem pro uplatňování skrytého vlivu a pro získávání podpory ruským zájmům.

Je třeba ale poznamenat, že o „skutečném, autentickém“ nacionalismu lze hovořit jen u malé části zastánců „všeslovanské vzájemnosti“, u většiny jde o promyšlenou taktiku, jak získat podporu veřejnosti pro extremistické cíle a pro politické a mocenské zájmy Ruska ve středoevropském regionu.

Neobolševičtí a levicově nacionalističtí extremisté nepáchají zatím násilné trestné činy, jejich zájem je zaměřen na získávání informací a ovlivňování výkonu státní správy, bezpečnostních složek, ekonomických a podnikatelských struktur. Snaží se také pomocí propagandy získat veřejnou podporu.

Ohrožení bezpečnosti státu a bezpečnosti občanů představuje již základní cíl levicově nacionalistických a nebolševických skupin - získání moci a konstituování nějaké formy autoritativního či totalitního režimu. Důsledkem realizace jejich záměrů by bylo omezení či likvidace lidských, občanských a politických svobod a práv, likvidace demokracie, persekuce skupin obyvatelstva z ideových, politických, národnostních i náboženských důvodů. Přímým nebezpečím pro bezpečnost a suverenitu ČR a jejích občanů jsou také snahy těchto skupin o infiltraci státní správy, snahy o obnovu bývalé mocenské sféry Ruska ve střední a východní Evropě a zapojení ČR do těchto struktur.

Ukázka tiskoviny vydávané levicovými extremisty

Pravicově extremistické skupiny

Veřejností, médií a někdy i příslušnými činiteli jsou **pravicově extremistické aktivity** ztotožňovány pouze s excesy příslušníků hnutí skinheads. Je ale nutné konstatovat, že hlavním zdrojem nebezpečí není neorganizovaná skinheadská subkultura jako taková, ale organizované skupiny extrémní pravice, ve kterých působí i osoby z jiných prostředí a věkových kategorií, a které ideově vycházejí z neonacistických a fašistických myšlenek a tradic.

Ve sledovaném období, především v roce 1999, se potvrzoval trend utlumování dosud typických neonacistických aktivit, tj. omezení počtu koncertů, pokles produkce tiskovin - zínů, omezení výroby a šíření CD a propagačních předmětů. K tomuto útlumu významně přispělo rozbití vedoucí struktury významné neonacistické organizace BLOOD & HONOUR DIVISION BOHEMIA (B&H DB) úspěšným zásahem Policie ČR za významné informační podpory ze strany BIS. Někteří pražští členové B&H DB pak založili organizaci NÁRODNÍ ODPOR.

Dalším faktorem je změna taktiky vedení extremistických skupin, která vyplývá jednak ze získání vlastních zkušeností a také z intenzivního využívání zahraničních zkušeností a akceptování rad zkušenějších a starších pravicových extremistů vně skinheadské subkultury.

Oproti minulým létům používají pravicoví extremisté více taktiku veřejných manifestací a protestních pochodů, které řádně ohlašují. Členové pravicově extremistických skupin byli účastníky většiny demonstrací proti NATO, především v souvislosti se zásahem v Kosovu, a proti evropským integračním snahám. V této oblasti jsou navazovány kooperativní kontakty také s nebolševickými a levicově nacionalistickými aktivisty, v některých případech byla uskutečněna společná vystoupení.

Výrazné aktivity s cílem etablovat se jako standardní politický subjekt vyvíjí pravicově nacionalisticky až fašisticky orientovaná VLASTENECKÁ FRONTA. Její postoje jsou vyhraněně protiintegrační a xenofobní. Při projevech nesouhlasu s členstvím ČR v NATO a se vstupem do EU spolupracuje s ostatními pravicovými organizacemi. Má také blízko k levicovému tzv. „všeslovanskému hnutí.“

VLASTENECKÁ FRONTA se veřejně distancuje od neonacistických organizací, i když osobní vazby některých členů do tohoto prostředí stále přetrvávají. Členové VLASTENECKÉ FRONTY se například i nadále zúčastňují akcí, které pořádají některé neonacistické skupiny. Důvodem veřejné distance je snaha o větší veřejnou přijatelnost a rozdíl v oficiálním programu.

Původním neonacistickým východiskům je bližší organizace NÁRODNÍ ALIANCE, která vzbudila v poslední době pozornost svými veřejnými vystoupeními.

Vývoj v letech 1998 - 1999 dále potvrzuje, že násilné excesy jsou většinou neorganizovaným, spontánním vystoupením jednotlivců. Vedení organizací se v zájmu svých politických plánů snaží bránit násilí, spojovaném s jejich organizacemi.

Hlavním ohrožením bezpečnosti státu a jeho občanů nadále zůstává organizovaná protisystémová činnost pravicově extremistických organizací, na níž mají organizační a intelektuální podíl i osoby z jiných sociálních a věkových vrstev, než odkud pocházela většina původních skinheads.

Ohrožení veřejného pořádku pak představují veřejné akce a protestní pochody pravicových extremistů, a to jak hlásanými názory či hesly, tak i možností vzájemného střetu s protifašistickými aktivisty.

Anarchoautonomní scéna

Anarchoautonomní scéna, tj. spojení klasických anarchistů s tzv. autonomním hnutím, je konglomerátem různých vzájemně propojených a zároveň často se měnících skupin. České anarchoautonomní skupiny udržují četné mezinárodní styky. Anarchoautonomní hnutí klade v současnosti důraz na boj proti tzv. globalizaci a mezinárodnímu fašismu, který je podle něj přímým důsledkem kapitalismu. Proto jsou útoky proti „symbolům kapitalismu a globalizace“, jako jsou firmy McDonald's, Shell a pod. prezentovány i jako útoky proti fašismu.

Hlavní aktivity v roce 1999 byly zaměřeny na organizaci různých akcí typu „street party“ a veřejných demonstrací proti fašismu. V anarchoautonomním prostředí lze pozorovat postupnou profilaci militantních jedinců, kteří se zaměřují na vyhledávání střetů s neonacistickými a fašistickými extremisty. Stoupající militantnost anarchoautonomních vystoupení a zájem na násilných vystoupeních proti oponentům, včetně používání improvizovaných bojových prostředků (zápalné lahve apod.), představují přímé a závažné ohrožení veřejného pořádku, zdraví, majetku a bezpečnosti občanů.

Zájem BIS o anarchoautonomní prostředí je dán především tím, že anarchoautonomní scéna je klasickým prostředím pro eventuální vznik teroristických aktivit.

Do současné doby dosud nebyla, přestože se v tomto prostředí vyskytují militantně (teroristicky) disponovaní jedinci, zaznamenána významnější snaha o organizování podobně zaměřené skupiny či aktivity.

Působení zpravodajských služeb cizí moci

Činnost zpravodajských služeb SNS na území České republiky

Mezi zpravodajskými službami, působícími na našem území, je příkládána zvýšená pozornost působení zpravodajských služeb těch zemí, které v zahraniční a bezpečnostní politice České republiky a zejména v její integraci s euroatlantickými strukturami (NATO, EU) spatřují negativní proces pro své vlivy a jiné zájmy v naší zemi, nebo dokonce hrozbu své bezpečnosti.

K těmto zemím patří některé státy SNS. Mezi nimi zejména Ruská federace, která již i do svých veřejných oficiálních koncepčních dokumentů zařadila rozšíření NATO (rozuměj např. o ČR) mezi hrozby bezpečnosti Ruské federace.

Ruské zpravodajské služby (ZS) mají tradičně značnou podporu vedení svého státu a jsou jím považovány za významný nástroj sloužící k prosazování zahraniční politiky Ruska, kterou lze nadále charakterizovat snahami o zachování ruského vlivu ve většině států bývalého SSSR (blízké zahraničí) a v členských zemích bývalé Varšavské smlouvy. V souvislosti s upravenou bezpečnostní doktrínou Ruska lze i nadále předpokládat aktivní působení ruských ZS tímto směrem. Nadále trvá úsilí o získání či zachování ekonomického vlivu prostřednictvím surovinových, energetických a dalších hospodářských

závislostí. Ruské ZS se po rozšíření NATO nové situaci pragmaticky přizpůsobily. Aktuální politická situace v Rusku se projevuje v posílení postavení ZS.

Bezpečnostní informační služba monitoruje působení zpravodajských služeb zemí SNS, odehrávající se jak pod legálním, tak pod netradičním krytím. Pozornost je věnována ekonomické činnosti ruských a dalších subjektů nebo subjektů s jejich účastí. Pozornost je věnována rovněž kontaktům ZS SNS do prostředí různých zájmových a extremistických skupin, národnostních menšin, trvale a dočasně usídlených cizinců z řad občanů bývalého SSSR, sledovány byly rovněž možnosti zneužití ruskojazyčných skupin organizovaného zločinu.

Získané poznatky svědčí o tom, že pozornost ZS SNS je věnována sledování otázek vnitropolitického života země, včetně legislativních kroků a plánovaného dění v této oblasti. Sledována je rovněž zahraniční politika, především vzhledem k integračnímu úsilí České republiky a k úkolům, které z těchto aspirací vyplývají (bezpečnostní problematika, ochrana utajovaných skutečností, apod.).

Dalším okruhem zájmu těchto zpravodajských služeb je ekonomická problematika, sledování aktuálního vývoje českého hospodářství, bankovního systému, sektoru soukromého podnikání, apod. Zájem je projevován i o nové či strategicky významné technologie a moderní počítačové systémy.

Ve vojenské problematice jsou ve středu pozornosti přirozeně údaje o stavu bojové připravenosti ozbrojených sil, vojenská cvičení, mírové mise, transfer, výzkum a vývoj zbraní, vojenská infrastruktura, využití vojenských prostorů a výcvikových zařízení, technická kompatibilita v oblasti výzbroje, velení, řízení a spojení, event. modernizace zbraňových systémů technologiemi ze států NATO, dále plány vojenského nasazení atd. Řádány jsou rovněž informace o zacházení s radioaktivním odpadem, o vyspělých technologiích a výpočetní technice.

Zpravodajské služby některých asijských zemí

Na území České republiky byly zaznamenány aktivity zpravodajských služeb některých asijských zemí. BIS monitoruje snahy ze strany těchto zpravodajských služeb o získání jim nedostupných informací, zejména z oblasti vědecko-technické a vojenské.

Pozornost je věnována komunitám některých asijských zemí na našem území v souvislosti s problematikou organizovaného zločinu, zejména v oblasti nelegální migrace. Jsou monitorovány i ekonomické aktivity související s daňovými a celními podvody.

OCHRANA VÝZNAMNÝCH EKONOMICKÝCH ZÁJMŮ ČR

Pojem významné ekonomické zájmy státu je užíván pro takové oblasti ekonomiky, které jsou strategicky významné z hlediska fungování ekonomiky jako celku.

BIS se zaměřuje na problematiku působení netransparentních subjektů zejména ve strategických odvětvích ekonomiky. Tímto pojmem jsou označovány právnické osoby, které záměrně zatajují svoji vlastnickou strukturu. Na území

České republiky se snaží podvodně podnikat zejména v bankovním sektoru a na kapitálových trzích, vstupovat do významných oblastí ekonomiky nebo jinak zde investovat peníze nejasného původu.

Špatná situace bankovníctví je primárně zapříčiněna provázaností bank s průmyslovými podniky, investičními fondy, společnostmi. Tyto vazby a častá personální provázanost jsou příčinou toho, že banky poskytovaly problémovým a neefektivním osobám a společnostem, které buď vlastnily nebo ovládaly, naprosto nedostatečně zajištěné úvěry. Tyto nejsou spláceny a do potíží se tím dostávají banky. Jejich potíže se projevují ztrátou kapitálové přiměřenosti a mnohdy končí odnětím bankovní licence.

Obdobná je situace v oblasti peněžního družstevnictví, kde managementy záložen a nedostatečná kontrola regulačního orgánu zapříčinily takové problémy v tomto sektoru, které vedou až k likvidacím jednotlivých spořitelních družstev.

Rizika v problematice ochrany významných ekonomických zájmů ČR jsou z velké většiny spojena s procesem privatizace, zajištěním plynulého přísunu strategických surovin, stabilitou měny, atd. Tato oblast je také úzce spjatá s problematikou mezinárodního organizovaného zločinu (v ČR ruskojazyčného), zejména se jedná o rizika plynoucí z přílivu a praní špinavých peněz.

Obchod se zbraněmi a vojenským materiálem

V souladu s platnou právní úpravou BIS věnuje pozornost významným nelegálním nebo nežádoucím transferům konvenčních zbraní a vojenského materiálu. Tyto transfery jsou sledovány, zejména pokud jsou uskutečňovány v rozporu s mezinárodními závazky ČR nebo jestliže se na nich podílí skupiny organizovaného zločinu, zpravodajské služby cizí moci a nebo materiál směřuje do rizikových oblastí. V oblasti obchodu s vojenským materiálem je hlavní sledovanou činností zahraniční obchod. Z mezinárodních závazků ČR vyplývá povinnost státu tyto obchodní aktivity regulovat a zamezovat nelegálním obchodům.

V oblasti zahraničního obchodu s vojenským materiálem jsou trvale registrovány případy pokusů o nelegální obchody, zejména exporty a reexporty. Lze konstatovat, že praxe obcházení mezinárodních kontrolních režimů prováděním nelegálních exportů a reexportů má setrvalý objem a četnost, avšak objevují se nové prvky obcházení kontrolních režimů, při kterých přímo nedochází k páčání trestné činnosti. Zároveň se objevují případy hrubého narušování kontrolních režimů - např. lživá deklarace zboží při exportu (padělky, neautentické dokumenty).

Lze konstatovat, že země, na něž je uvaleno embargo, popř. země s lokálními vojenskými konflikty, vyvíjejí trvalou snahu o získání zbraní nelegálním způsobem. Byly získány poznatky o zapojení některých, zejména menších českých firem do nelegálních exportů, respektive reexportů vojenského materiálu.

Jednotlivé akce jsou ze strany BIS vedeny tak, aby ve spolupráci s dalšími příslušnými orgány byla odvrácena konkrétní hrozba dokončení nelegálního nebo nežádoucího obchodu.

Jedná se o finančně vysoce lukrativní zboží, proto se také do obchodních aktivit, popř. pašování zapojují skupiny organizovaného zločinu.

Proliferace

Pojem proliferace je užíván pro šíření zbraní hromadného ničení a transfery technologií a služeb, které mohou být zneužity při jejich vývoji, výrobě, skladování a dalších souvisejících činnostech. Předmětem proliferace však nejsou jenom kompletní zbrojní systémy, ale i jednotlivé komponenty a know-how.

V oblasti jaderné proliferace je věnována pozornost zejména strategicky významným, mezinárodně kontrolovaným komoditám, vývozu služeb a obchodu s pokročilými technologiemi a také účasti českých firem a osob na primárně mírových projektech, pokud existuje podezření z následného zneužití získaných technologií nebo technických poznatků. Jedná se například o projekty jaderné energetiky v Íránu.

V oblasti jaderné proliferace je v současné době typické relativně nízké množství případů tzv. jaderného pašování - případů nelegálního obchodování s radioaktivními, ale vojensky nevyužitelnými látkami (např. stroncium, kobalt, americium).

Chemická proliferace je oblastí, ve které je řada technologií zaměnitelná s vybavením pro průmyslovou výrobu (např. léčiv, hnojiv, drog). Chemická proliferace je podle dosavadního poznání úzce spojena s rizikem teroristických útoků bojovými chemickými látkami.

Biologická proliferace úzce souvisí s chemickou, neboť prakticky všechna zařízení, technologie a materiály potřebné pro výrobu biologických látek mají charakter dvojího užití, tak jako je tomu u chemických látek. BIS monitoruje vývoz služeb a obchody se specifickými technologiemi, neboť existují rizika z následného zneužití pro vojenské účely.

Další klíčovou oblastí je proliferace související s nosiči zbraní hromadného ničení, raketovými technologiemi a speciálními bezpilotními prostředky dopravy bojových látek nebo zbraní na cíl.

Problematika proliferace technologií a zbraní hromadného ničení představuje a nadále bude představovat hrozbu v celosvětovém měřítku.

ORGANIZOVANÝ ZLOČIN

Destabilizující a korumpující vliv organizovaného zločinu na společenské, politické a hospodářské instituce představuje sílící hrozbu pro další rozvoj společnosti, lidská práva a základní lidské hodnoty. Cílem organizovaného zločinu je jednak co nejnádhěji dosáhnout maximálního zisku, jednak získat společenský vliv. Organizovaný zločin ignoruje státy a jejich zákony a vytváří si

své vlastní paralelní struktury. Členové organizovaných zločineckých skupin k dosažení svých cílů používají jakýchkoliv prostředků, často i velmi brutálních.

Organizovaný zločin je bezpečnostní riziko, které ohrožuje stabilitu světového hospodářského systému a v některých státech má negativní vliv na stabilitu politického systému.

Výkonné složky organizovaných skupin zločinců se zpravidla sdružují na základě etnické, jazykové nebo jiné sociální sounáležitosti. Vůdci organizovaných skupin zločinců často využívají služeb vysoce kvalifikovaných odborníků a zároveň se spojují s podsvětím, kterého pak využívají k účasti na trestné činnosti či k obslužnému a podpůrnému servisu.

Organizované skupiny zločinců mají různou strukturu, počínaje poměrně volným sdružením a konče dokonalými organizacemi s vypracovaným organizačním řádem. Charakteristickým rysem je požadavek přísné disciplíny a dodržování pravidel konspirace. Pro organizované skupiny zločinců s vysokou mírou organizace a aspiracemi k získání politické moci se vžil označení „mafie“. Zpravodajská činnost BIS je zaměřena na postupné hlubší mapování aktuální situace a získávání informací o struktuře nejvyšších článků skupin organizovaného zločinu, o jejich kontaktech do státní správy a o jejich zájmových oblastech v českém hospodářství. Cílem zpravodajské činnosti je minimalizace rizik vyplývajících z působení zločineckých organizací na území ČR. Poznatky týkající se zjevné trestné činnosti jsou předávány příslušným policejním útvarům.

V problematice organizovaného zločinu na území ČR zauímají dominantní postavení tzv. ruskojazyčné skupiny organizovaného zločinu a čínské skupiny organizovaného zločinu mafiánského typu. Mezi ostatní skupiny působící na teritoriu ČR patří skupiny italské, kolumbijské, kosovo-albánské a další.

Ruskojazyčný organizovaný zločin

Na území ČR především působí skupiny z Ruska, Ukrajiny a z oblasti Kavkazu. Pro oblast ruskojazyčného organizovaného zločinu je typické postupné přecházení od zjevné trestné činnosti, která charakterizovala tyto skupiny v počátečních stádiích existence, k legálnímu podnikání. Do ČR přicházejí s již získaným kapitálem pocházejícím z trestné činnosti spáchané mimo teritorium ČR. Tento kapitál následně využívají při zakládání legálních obchodních firem.

Charakteristickým rysem činnosti ruskojazyčných skupin organizovaného zločinu je pronikání do ekonomické sféry s důsledkem její možné destabilizace, snaha o získání významného vlivu ve strategických hospodářských odvětvích, snaha o korupci státní správy a ovlivňování jejího rozhodování, snaha etablovat svoje členy nebo spolupracovníky v orgánech státní moci a politických stranách. Tyto skupiny disponují značnými finančními částkami, které investují do organizační infrastruktury zločineckých skupin a do jejich podnikání, jako např. distribuce drog, nelegální zbrojní obchody, pašování strategických materiálů.

Asijský organizovaný zločin

Čínští přistěhovalci zakládají na území České republiky obchodní společnosti, které v řadě případů vytvářejí základnu pro nelegální migraci. S vlnou migrantů přicházejí i čínské triády a ostatní asijské zločinecké organizace.

Na území České republiky působí několik odnoží čínských zločineckých organizací mafiánského typu, organizovaných podle provincií ČLR, ve kterých mají jejich členové původ. Tyto organizace se převážně zabývají vydíráním, organizováním prostituce a hazardních her, převaděčstvím a některými aktivitami ve finančním sektoru.

Vietnamci vytvářejí v některých případech ozbrojené skupiny, které se zabývají především vybíráním tzv. výpalného, vydíráním, nelegální migrací, celními a daňovými delikty a poškozováním práv k ochranné známce. Jsou zaznamenávány vazby a propojení mezi čínskou a vietnamskou komunitou.

Závažným projevem čínského organizovaného zločinu zůstává tzv. nelegální migrace osob asijského vzhledu.

Kosovsko - albánské skupiny

Oblastmi nelegálních aktivit kosovských Albánců na území ČR jsou především obchod s drogami, převaděčství, vymáhání dluhů, prostituce, krádeže aut, pokoutní obchody se zlatem a kožedělnými výrobky, obchod se zbraněmi. Česká republika se také stala významnou tranzitní zemí tzv. severní větve transferu drog.

Zkvalitňuje se vnitřní organizace gangů a zároveň se stupňuje brutalita pachatelů. Toto platí i pro skupiny, rekrutující se z makedonských Albánců. Tento stav je trvalý, nedošlo tedy ke změnám v souvislosti se zklidněním situace v Kosovu, tzn. v druhém pololetí roku 1999. Lze tedy konstatovat, že kosovské zločinecké gangy se pevně uchytily na území České republiky.

TERORISMUS

Teror je subverzní násilná metoda, organizovaně a plánovitě využívající ničení a vraždění nebo hrozby ničením a vražděním k zastrašování a vydírání státních orgánů, obyvatelstva nebo antagonistických skupin (např. etnických, názorových) za účelem dosažení určitých, ať již politických, národnostních či jiných cílů.

Teror je také - na rozdíl od pojmu extremismus - právním pojmem. Český právní řád definuje skutkovou podstatu trestného činu teroru v § 93 a § 93a zákona č. 140/1961 Sb. Teroristické aktivity mohou také naplnit skutkovou podstatu trestného činu záškodnictví (podle § 95 zákona č. 140/1961 Sb.), trestného činu obecného ohrožení (podle § 179 zákona č. 140/1961 Sb.) nebo skutkovou podstatu trestného činu násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci (podle § 196 zákona č. 140/1961 Sb.).

V otázce boje proti terorismu je činnost BIS zaměřena především na tzv. „mezinárodní terorismus,“ kde je z pohledu hodnocení rizik pro ČR prvořadě nebezpečí přisuzováno radikálnímu islámskému fundamentalismu.

Mezinárodní terorismus je hrozbou, která může ovlivnit bezpečnost v ČR a vyvolat ve svých důsledcích újmy na životech, materiální škody a diskreditaci schopnosti státu se tomuto jevu bránit. Nedůsledný postup proti terorismu může poškodit vazby České republiky v rámci evropských i širších struktur. Proto je boj s terorismem jednou z trvalých priorit BIS.

Mezinárodní terorismus

USAMA BIN LADIN

Od roku 1997 nedošlo k podstatným změnám v prioritách pro zpravodajskou činnost BIS v oblasti mezinárodního terorismu a monitorování aktivit zpravodajských služeb některých arabských států. Došlo jen ke specifikaci objektů, proti kterým jsou namířené konkrétní hrozby teroristického útoku, rozšířila se aktuálnost tohoto nebezpečí z balkánského regionu a vymezil se nový představitel islámského radikalismu - USAMA BIN LADIN.

Nadále hrozí riziko přenesení teroristických aktivit příslušníků zemí Blízkého a Středního východu a Severní Afriky, za nimiž stojí sponzorství především Íránu, Libye, Iráku a Sýrie, na území České republiky. Arabské komunity žijící v ČR nebo sousedních zemích se nadále soustřeďují kolem pro ně významných objektů a stávají se tak snadno rozpoznatelnými pro příslušníky radikálních skupin. I z toho důvodu stále trvá nebezpečí možného zneužití islámských idejí těmito radikálními skupinami. Nadále je možno sledovat souvislost aktivit zpravodajských služeb monitorovaných států s činností netransparentních subjektů v ekonomice.

Prostředky užívané teroristy

Řada zpravodajských služeb arabských států je sama schopná realizovat teroristickou činnost, disponuje kontakty, finančními a materiálními prostředky k podpoře radikálních islámských nebo extremistických skupin apod., jiné zpravodajské služby mají naopak problémy s tím, jak se s terorismem vypořádat. V současné době vzrůstá úloha arabských zpravodajských služeb při zajišťování potřebných materiálů a technologií mateřským zemím, včetně

technologií vojenských, jejichž získání je legální cestou problematické nebo nemožné. Tradiční jsou aktivity namířené proti vnitřním odpůrcům - opozicím, zejména v emigraci.

Mezinárodní terorismus je ovlivněn od 70. let řadou změn, zejména v oblasti rozložení globálních politických sil, vývoje zahraničně-politických vztahů v rizikových regionech a v oblasti řešení otázek etnické svébytnosti, aktuální pak jsou zvláště projevy islámského radikalismu. Díky soustředěným zahraničně-politickým krokům jsou některé aspekty mezinárodního terorismu limitovány, obecně však jde o krajně dynamický proces, který může doznat rychlých změn v aktivizování rizik.

Následky teroristického útoku

Situace v ČR

Terorismus je pro ČR hrozbou zejména v souvislosti s působením zahraničních subjektů, které jsou proklamovanými cíli ze strany stěžejních nepřátel, a to zejména z hlediska politického a náboženského (USA a Izrael). Ohroženy jsou však i subjekty ČR (i v zahraničí), které se podílejí dle možností na podpoře mezinárodních politických, ekonomických a vojenských opatření k eliminaci rizik zejména v arabských a balkánských státech. Dále hrozí nebezpečí přenesení lokálních střetů (Turecko, Egypt) do zahraničí. Rozdílnost logického přístupu, náboženská orientace a nesmiřitelnost, možnost změn režimů či eskalace národnostních a etnických sporů jsou rychle proměnnými faktory znesnadňujícími odhad aktuálnosti, místa, způsobu, rozsahu a důsledků hrozby teroristických útoků. To vše odráží současná situace relativního klidu po konfliktech v Perském zálivu, na Balkáně, v Asii apod.

Aktivity teroristických organizací v ČR nebyly zaznamenány. Byly prověřovány signály o přítomnosti jednotlivých členů teroristických skupin na území České republiky, ale nebyla potvrzena snaha těchto osob o zneužití území ČR k přípravě nebo realizaci teroristické akce, byla provedena opatření vůči členům HIZBALLAHu, prověrka možnosti pobytu osoby spojené s egyptským a afghánským terorismem v ČR, opatření k prověření možnosti výskytu aktivit uskupení BIN Ladina v ČR.

Upřesnit lze úlohu zpravodajských služeb Iráku a Íránu v teroristických aktivitách proti Radiu Svobodná Evropa/Radiu Svoboda (RFE/RL). Vysílání RFE/RL z Prahy do Íránu bylo Teheránem již několik měsíců před zahájením na podzim 1998 ostře kritizováno, přes očekávání však nedošlo k žádným negativním násilným krokům ze strany Íránu proti stanici RFE/RL. Írán však i přes počáteční ostré výhrady k zahájení vysílání RFE/RL z Prahy do Íránu pokračoval v obchodních vztazích s ČR. Počátkem dubna 1999 pak oficiální protesty k vysílání RFE/RL do Íránu již zcela ustaly.

Zpravodajské služby uvedených států plně pracují na úseku zajišťování potřeb mateřského státu v oblasti získání embargované technologie, zejména vojenské (např. Írán, Irák a Libye: radiolokační systémy), včetně podpůrných technologií k jaderným zbraním (Írán).

Organizovaná militantní činnost Kurdské strany pracujících (PKK) na území ČR nebyla zjištěna. Nelegální migrace tureckých, iráckých, iránských a syrských Kurdů trvá. Přechod PKK do aktivních pozic je možný v celé Evropě s ohledem na zatím nejasný osud vůdce PKK Abdullaha ÖCALANA.

Novým jevem jsou aktivity Afghánistánu, popř. Jemenu a aktivních islámských uskupení kolem USAMA BIN LADINA. V období po roce 1998, kdy došlo k teroristickým útokům proti ZÚ USA v Keni a Tanzanii, se pozornost v oblasti boje proti terorismu celosvětově obrátila k aktivitám saúdskoarabského multimilionáře USAMA BIN LADINA, který se v současnosti nachází pod ochranou Talibanu v Afghánistánu, kde disponuje výcvikovými tábory teroristů. Cílem jeho eventuálních aktivit na území ČR by se mohly stát především objekty ZÚ USA a budova RFE/RL.

Nadále trvají snahy některých islámských uskupení o rozšíření kontaktů se státními orgány ČR a ovlivnění postojů k některým arabským státům s cílem obnovit zejména obchodní vazby ještě z dob Československa.

Rozšiřování struktur islámských organizací na území ČR je omezené. Důvodem jsou omezené ekonomické podmínky v ČR, konzervativní přístup k povolování činnosti těchto organizací a v určitém smyslu pasivnost komunity. Pro opak hovoří geografické umístění ČR v Evropě. Tento faktor se však projevuje jen v oblasti legální a nelegální migrace, která je úzce propojena s organizovaným zločinem. Dosud nebyly zjištěny podstatné snahy o zneužití muslimské komunity nebo její ovlivnění ve prospěch militantního nebo radikálního islámu.

Zaznamenána byla naopak stagnace aktivit v organizování pobočky islámské organizace 3th WORLD RELIEF AGENCY (TWRA) v ČR (úředně nepovolena).

Všemi problematikami pak prolíná vysoce nebezpečný společenský jev nelegální migrace, který s sebou přináší mnoho problémů a který má rapidně vzestupnou tendenci. Nelegální migrace je monitorována, ale zatím není potvrzeno budování organizačních struktur nebo materiálních základů extrémních, militantních nebo teroristických skupin, organizací a hnutí. Podstatná část organizace nelegální migrace je ovládána skupinami organizovaného zločinu.

OCHRANA UTAJOVANÝCH SKUTEČNOSTÍ

Zajišťuje a provádí bezpečnostní prověrky svých příslušníků a uchazečů o přijetí a vydává a odnímá osvědčení těmto osobám (§ 9 odst. 1 písm. a/ zákona č. 148/1998 Sb.)

- vede bezpečnostní spisy k navrhovaným osobám,
- vede spis k navrhovaným osobám - v podmínkách BIS je součástí bezpečnostního spisu.

viz kapitola „Okruh ochrany utajovaných skutečností“
B/ Podílí se na bezpečnostních prověrkách navrhovaných osob a organizací (§ 9 odst. 1 písm. b/ zákona č. 148/1998 Sb.)

viz následující kapitola
C/ Plní povinnosti statutárního orgánu prostřednictvím bezpečnostního ředitele.

PROVÁDĚNÍ BEZPEČNOSTNÍCH PROVĚREK NAVRHOVANÝCH OSOB A ORGANIZACÍ

V letech 1998 - 1999 se BIS podílela na realizaci bezpečnostních prověrek fyzických osob a organizací, v rozsahu stanoveném platnými právními předpisy České republiky, a to:

1. od 1. ledna 1998 do 31. října 1998 podle zákona č.102/1971 Sb., o ochraně státního tajemství, ve znění pozdějších předpisů; BIS realizovala na základě žádosti státních orgánů šetření ve smyslu §9 odst. 3 uvedeného zákona.
2. nařízení vlády České republiky č. 760 ze dne 26. listopadu 1997, kterým se stanoví další postup, kterým bude v oblasti personální bezpečnosti zajištěn odpovídající počet osob splňujících požadavky Organizace Severoatlantické smlouvy v souvislosti s jednáním o vstupu České republiky do této organizace,
3. od 1. listopadu 1998 podle zákona č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů, ve znění pozdějšího předpisu.

Pro zabezpečení všech činností vyplývajících pro BIS ze zákona č. 148/1998 Sb. v rámci bezpečnostních prověrek fyzických osob, navrhovaných k určení pro styk s utajovanými skutečnostmi, a šetření v rámci bezpečnostních prověrek organizací bylo vytvořeno samostatné specializované pracoviště s působností v této oblasti.

V oblasti bezpečnostního prověřování osob navrhovaných k určení pro styk s utajovanými skutečnostmi BIS oboustranně spolupracuje i se zahraničními partnery.

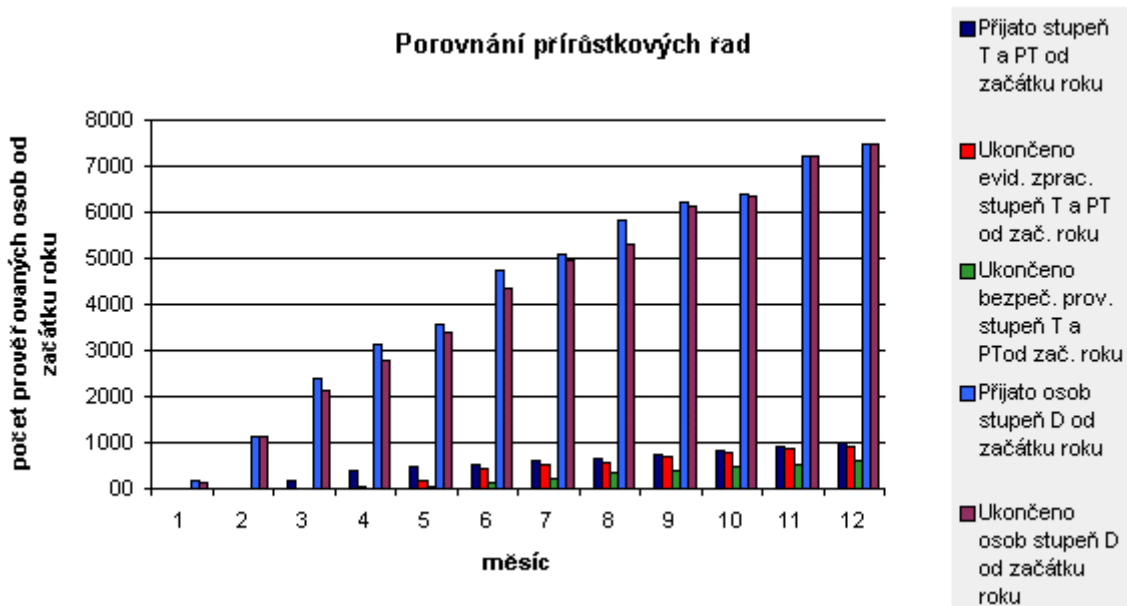
K 31.prosinci 1999 BIS ukončila šetření v 616 případech z 989 podaných žádostí NBÚ v rámci bezpečnostní prověrky III. a IV. stupně.

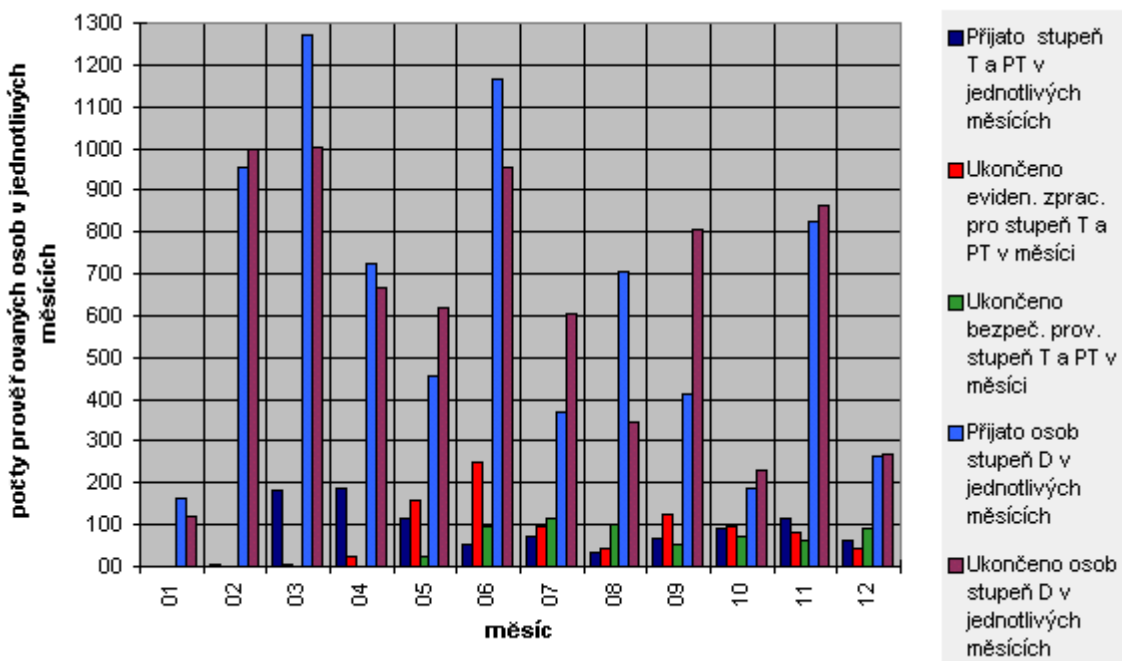
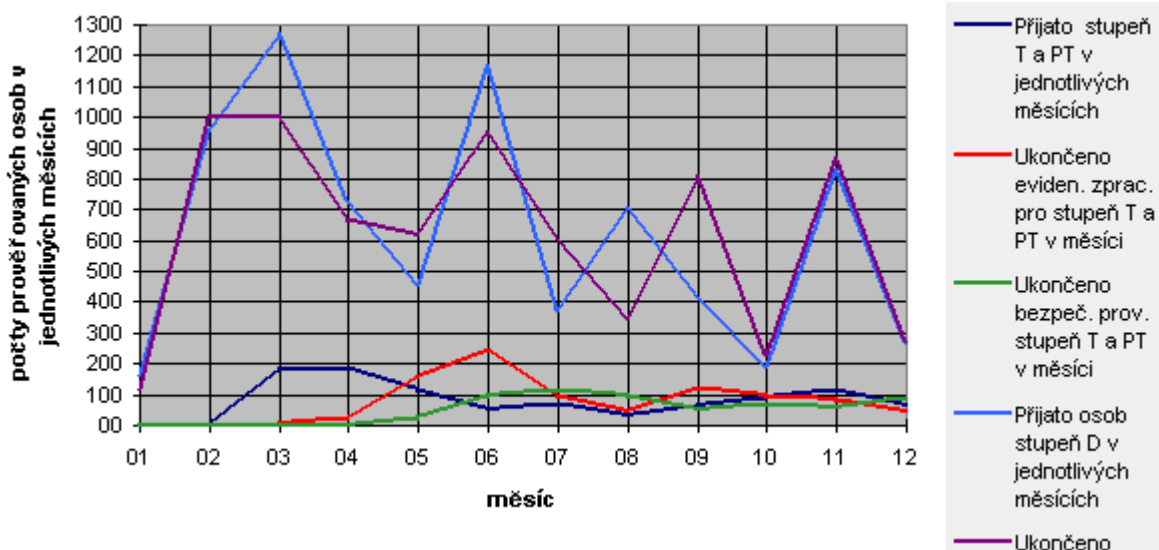
Stav šetření BIS v rámci bezpečnostních prověrek fyzických osob ve vztahu k žádostem NBÚ za rok 1999 obsahují následující tabulky a grafy.

Měsíc roku 1999	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
Přijato stupeň T a PT v jednotlivých měsících	00	06	180	187	115	55	72	35	68	92	115	64
Přijato stupeň T a PT od začátku roku	00	06	186	373	488	543	615	650	718	810	925	989
Ukončeno eviden. zprac. pro stupeň T a PT v měsíci	00	00	04	24	158	249	95	45	123	97	82	44
Ukončeno evid. zprac. stupeň T a PT od zač. roku	00	00	04	28	186	435	530	575	698	795	877	921
Nárůst operativního šetření v jednotlivých měsících	00	00	04	24	135	151	-20	-54	69	24	21	-49
Probíhající operativní šetření od začátku roku	00	00	04	28	163	314	294	240	309	333	354	305
Ukončeno bezpeč. prověrek stupeň T a	00	00	00	00	23	98	115	99	54	73	61	93

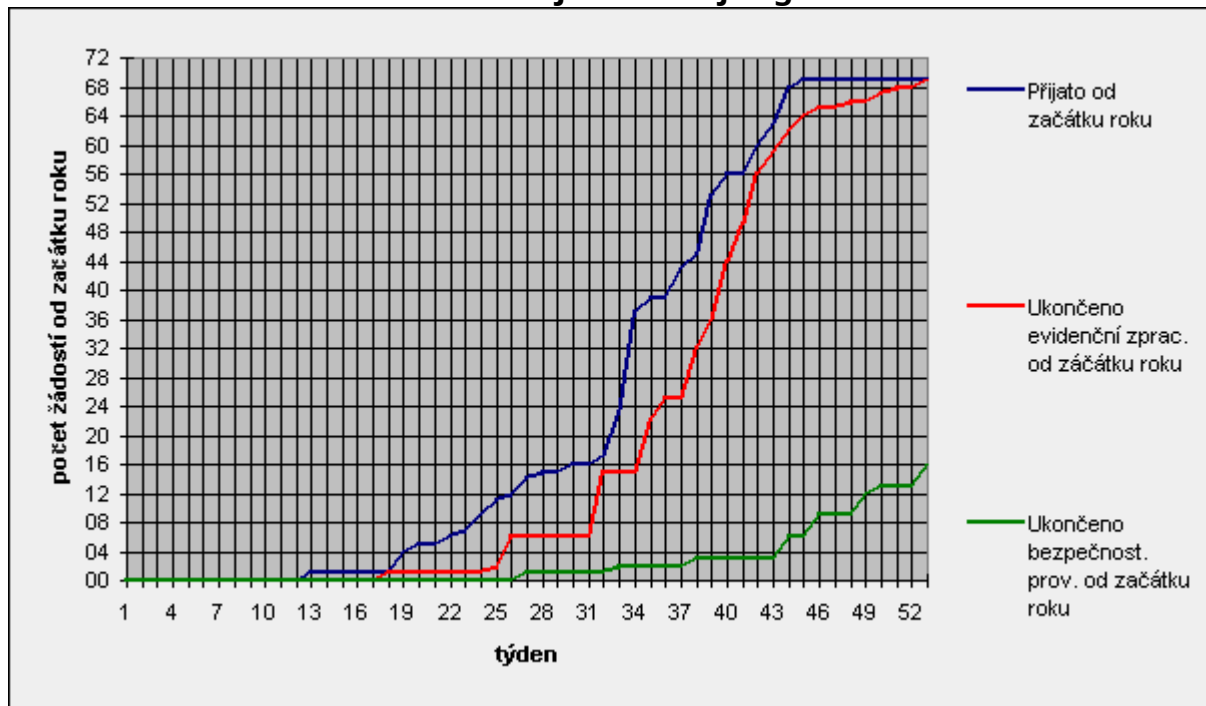
PT v měsíci														
Ukončeno bezpeč. prověrek stupeň T a PT od zač. roku		00	00	00	00	23	121	236	335	389	462	523	616	
Rok 1999		Navrhovaných osob				Osob ve spol. domácnosti starších 18 let								
		Přijato	Ukončeno	Přijato	Ukončeno									
Leden		77	60	84	60									
součet od začátku roku	Leden	77	60	84	60									
Únor		439	456	518	542									
součet od začátku roku	Únor	516	516	602	602									
Březen		547	437	723	564									
součet od začátku roku	Březen	1063	953	1325	1166									
Duben		374	318	352	351									
součet od začátku roku	Duben	1437	1271	1677	1517									
Květen		266	313	191	307									
součet od začátku roku	Květen	1703	1584	1868	1824									
Červen		706	559	460	398									
součet od začátku roku	Červen	2409	2143	2328	2222									
Červenec		210	402	158	203									
součet od začátku roku	Červenec	2619	2545	2486	2425									
Srpen		355	230	352	114									
součet od začátku roku	Srpen	2974	2775	2838	2539									
Září		240	364	173	441									
součet od začátku roku	Září	3214	3139	3011	2980									
Říjen		151	164	37	65									
součet od začátku roku	Říjen	3365	3303	3048	3045									
Listopad		386	436	437	426									
součet od začátku roku	Listopad	3751	3739	3485	3471									
Prosinec		161	165	103	106									
součet od začátku roku	Prosinec	3912	3904	3588	3577									
Zůstává zpracovat		08		11										

Porovnání přírůstkových rad

Stav šetření BIS v rámci bezpečnostních prověrek organizací ve vztahu k žádostem NBÚ za rok 1999 obsahuje následující graf.

Bezpečnostní informační služba - P. O. BOX 1, 150 07 Praha 57 - e-mail: info@bis.cz